[illegible] Germani harede
Anno
1550

permissa pervenerat. Induamur et nos dominum
in omni tempore, qui visitavit et fecit redemptio-
nem plebis sue. Semper laus eius in ore nostro verse-
tur: semper eius memoriam retineamus et virtutes
annunciemus invitantes eius qui de tenebris nos vo-
cavit in admirabile lumen suum. Eius continue
flagitemus auxilium, ut lucem scientie quam con-
tulit in nobis ipse conservet, atque ad perfectum
usque perducat; et ut digni simus exaudiri pre-
cantes, abiciamus ipsi opera tenebrarum et in-
duamur nos arma lucis. Sic etenim suppli-
cantes, concite quod desideramus accipimus,
quia nimirum devote operationis adiuva-
mur pie orationis. Et quia beati precurso-
ris octavam hodie celebramus, oportet ut
quem salutis eterne precone suscepimus, hunc
etiam nostre orationis queramus adiutorem. Ipsi
itaque intercedendo rogemus impetrare, ut ad eam
cui testimonium perhibuit lucem, vitam et veri-
tatem pervenire mereamur, Ihesum Christum dominum
nostrum, qui vivit et regnat cum patre in uni-
tate spiritus sancti per omnia secula seculorum amen. Coll(ecta)

Deus qui nos annua beati Iohannis baptiste sol-
lempnia frequentare concedis, presta quesumus ut
et devotis eadem mentibus celebremus et eius patro-
cinio promerente plene capiamus securi-
tatis augmentum. Per. Sanctorum Processi et Martin(iani).

Deus qui nos sanctorum tuorum Processi et Martini-
ani confessionibus gloriosis circumdas et pro-
tegis, da nobis et eorum imitatione proficere
et intercessione gaudere. Per.

Tempore quo Symon magus crepuit inter-
ruptissimus, Nero tradidit beatissimos
apostolos Christi Petrum et Paulum Paulino viro cla-
rissimo magistrie potestatis eodem tempore.
Paulinus mancipavit beatissimos apostolos in
custodia Mamurtini, et veniebant ad eos
multi christiani infirmi, et curabantur ab in-
firmitatibus suis, atque alii a demoniis
obsessi liberabantur per orationes sanctorum apostolorum.

Erant autem custodientes eosdem beatissi-
mos apostolos milites multi, inter quos erant
duo magistriani mellio principi, Processus et
Martinianus. Hii cum viderent mirabilia que
faciebat per beatos apostolos suos dominus Ihesus Christus,
mirari ceperunt dicentes: Viri venerabiles
nobis, quia hic imperator Nero iam in oblivione
recessit a persona vestra. Ecce enim novem menses
sunt quod in custodia estis. Rogamus itaque vos
ut ambuletis ubi volueritis, et tantum in illius
nomine cuius vos cognovimus facere virtutes
magnas baptizate nos. Et dixerunt eis be-
atissimi apostoli Petrus et Paulus: Vos credite
ex omni corde et mente vestra in nomine trinitatis, et vos
ipsi potestis facere que nos facere cognovistis.

Hec audientes omnes qui in custodia erant
clamaverunt unanimiter dicentes: Do-
nate nobis aquam quia siti periclitamur. Eadem autem
hora beatissimus Petrus apostolus in custodia Ma-
murtini cum esset, dixit ad omnes: Credite in deum
patrem omnipotentem et in dominum Ihesum filium eius
unigenitum et in spiritum sanctum, et omnia ministra-
buntur vobis. Eadem hora miserunt se omnes
prostrati ad pedes apostolorum rogantes ut bap-
tismum ab eis reciperent. Et ut beatissimi
apostoli oraverunt in eadem custodia, cumque
orasset, ideo beatus Petrus apostolus facto signo
crucis in monte Tarpeio in custodia Ma-
murtini eadem hora emanaverunt aque
de monte. Tunc baptizati sunt beati Pro(cessus)
et Martinianus magistriani mellio pri(ncipes)
a beato Petro apostolo.

Hoc cum vidissent cuncti qui in custodia
erant, prostraverunt se ad pedes beati
Petri apostoli et baptizati sunt promiscui sexus
et etatis numero XL septem. Tunc obtulit pro
eis sacrificium laudis et participati sunt
omnes corpore et sanguine domini nostri Ihesu Christi.
Quod videntes beati Processus et Martinianus
magistriani, dixerunt ad sanctos apostolos
Petrum et Paulum: Pergite quo desideratis,
quia oblitus Nero desperavit de vobis. Exeun-
tes autem de custodia sancti apostoli Petrus et
Paulus venerunt per viam que Appia
nuncupatur, et ceperunt predicare usque
ad portam Appiam. Tunc beatissimus Petrus
dum tibiam demolitam haberet de compede

Eodem tempore venit [illegible] ferri
portam Appiam et vidit dominum
Ihesum Christum, quem agnoscens dixit

petrus. Domine quo progrederis? Ait dominus. Romam redeo iterum crucifigi. Tu autem redi romam. Et rediit in romam. Cumque rediret mane, ecce milites magistriani tenuerunt eum. Eodem quoque tempore nuntiatum est paulino uiro clarissimo officii eo quod processus et martinianus magistriani christiani effecti fuissent. Et misit milites et tenuit eos. et iussit in custodia recludi. Alia autem die precepit sibi eos presentari. Et cum adducti fuissent ante conspectum paulini uiri clarissimi. dixit eis paulinus. Sic stulti facti estis. et delirantes. ut deos et deas quos inuictissimi principes colunt. et antiquitas nostra adorat. sequentes uana iam audita uestra. et sacramenta militie uestre amittatis.

Respondit martinianus clara uoce et dixit. Nos modo cepimus habere sacramenta militie celestis. Paulinus uir clarissimus magister officii dixit. Deponite iam amentiam cordis uestri. et adorate deos inmortales quos a cunabulis uestris ueneramini estis. et constituti et nutriti estis. Beati uero milites processus et martinianus ridentes una uoce dixerunt. Nos christiani facti sumus. Dixit autem iterum ad eos paulinus uir clarissimus. Audite me commilitones mei et facite quod dico. et estote amici mei. et fruimini militia uestra. et estote preclari principum. Sacrificate diis omnipotentibus. et uiuite. Respondentes ambo simul tamquam ex uno ore. et dixerunt ei. Sufficiat nos declarare tibi quia christiani ueraces sumus et serui dei et domini nostri ihesu christi. quem beatissimi apostoli eius petrus cum paulo predicauerunt. Paulinus quoque uir clarissimus magister officii dixit. Iam dixi uobis et audistis. et nunc iterum dico uobis. Audite consilium meum et uiuite. Illi autem tacuerunt. Iterum autem atque iterum interrogauit eos paulinus uir clarissimus. et tunc iussit ut cum lapidibus os eorum contunderetur. T.

Cumque diu cederentur clamabant ambo pariter dicentes. Gloria in excelsis deo.

Paulinus uero clarissimus magister officii dixit militibus suis. Proferte modo tripoda ut thurificent maiestatibus. Beati quoque milites processus et martinianus hec audientes dixerunt. Nosmet ipsos semel obtulimus deo omnipotenti. Et allata tripoda dixit eis. Facite quod dico. Et detulerunt iouem aureum. Hec autem cum uiderunt risum facientes expuerunt in iouem. et in tripoda coram paulino magistro officii. Tunc autem iste paulinus uir clarissimus precepit eos in eculeo suspendi. et arctius neruis et cedi fustibus. Illi autem uultu alacri gaudentes dicebant. Gratias tibi agimus domine ihesu christe. Paulinus magister officii furore accensus. Iussit ut flammas poneret circa latera eorum. Illi autem uociferabant dicentes. Benedictum nomen domini nostri ihesu christi quem beatissimi apostoli eius petrus et paulus predicauerunt.

Erat autem quedam matrona nobilissima femina nomine lucina. que stabat ante eos. que etiam confortabat eos. et dicebat eis. Milites christi constantes estote. et nolite metuere penas que ad tempus sunt. Paulinus uero magister officii dixit ad eos. Que est ista amentia uestra que in uobis est? Illi autem corroborati. deridebant tormenta. Tunc iussit militibus eos appensos in eculeo scorpionibus castigari sub uoce preconia dicentis. Precepta principum contempnere nolite. Eadem autem hora paulinus magister officii amisit oculum sinistrum. Tunc penitentia ductus pre dolore cepit clamare et dicere. O carmina artis magice. Et precepit eos deponi de eculeo. et diu maceratos eos retrudi iussit in custodia mamertini. Matrona quidem uenerabilis femina lucina incessanter ministrabat sanctis martiribus in custodia. Post triduum autem subito paulinus arreptus a demonio exspirauit.

Tunc filius eius pompeius cepit uociferando clamare ad palacium progrediens. Moderatores et gubernatores rei publice nostre subuenite. ut extinguantur artis magice ibidem. Hec audiens prefectus urbis cesarius.

Fractales Bücken va 3 Sachen
Vom Sermon [illegible]

[illegible]
temp' cogitantia ac fine. [illegible]
inq̄t retinenda q̄ntō tōstat. q̄ ma
gnam nob̄ fidei ꝑfectione cōmendat.
magnitudineq̄: eius de ꝑfecte fidi. cont̄ om̄ia
tēptam̄ta robur eq̄ demonstrat. Si
enī scire uolum'. q̄m̄ in x̄p̄m credi o
porteat: q̄d lucidi' eo q̄d' ait ad eū pe
trus. tu es x̄p̄c fili' di uiui. Rursus si
audire delectat q̄ntū h̄ fides ualeat.
q̄d apti' eo q̄d' ait dn̄s de ecc̄lia. q̄ sup eā
edificanda erat et porte inferi n̄ ꝑua
lebunt aduersus eam. Sꝫ h̄ sinḡī locis
plenius exponent'. Nc̄ aut̄ reuertentes ad
explananda ex ordine lectione dn̄icā
ꝑmo uideam' de loco in q̄ habita me
morat'. Venit inq̄t ih̄c in partes cesaree
philippi. Philipp' ut lucas testat'. erat
tetrarcha iturē & traconitidis regionis.
hic ḡ ciuitatē ē [illegible] in loco ubi ior
danis ad radices [illegible] lybani montis.
et ētiā minus radices [illegible] septentrione.
appellauit eā cesareā philippi. in memo
riam uidelicet sui noīs partimq̄; in honore
tiberii cesaris. sub q̄o ipse regnabat. In
cui' partes ueniens ih̄c. interrogabat discip'los
suos dicens. Que dicūt hoīes ēē filiū hoīs.
Non aut̄ q̄si nesci' sententiā de se ui' di
scip'lor' ut extraneor' inq̄rit. s; ideo discip'los
q̄d de se sentirent īterrogat ut ꝯfessionē recte
fidei illor' digna mercede remuneret.
Nā sicut īterrogatus generalit' omib; petrus
r̄ndit un' ꝓ oīb;. ita q̄d' petro dn̄s r̄ndit.
in petro oīb; r̄ndit. Ideo q̄d alii de se sen
tiant ih̄c inq̄rit. ut expositis ꝑmo senten
tiis errantiū discipli ꝓbarent' ueritatē sue
ꝯfessionis n̄ de opinione uulgata. s; de
ipso ꝑcepisse dn̄ice reuelationis archano.

Que inq̄t dicūt hoīes esse
filiū hoīs. Pulchre hoīes appel
lat eos q̄ de filio hoīs tm̄ loq̄ nouerāt.
q̄ diuinitatis ei' archana nesciebāt. Nā
q̄ diuinitatis ei' mysteria cape noruīt me
rito sup' hoīes ēē dicunt'. paulo attestan
[illegible] oculus n̄ uidit. n̄ auris au

[illegible] ab [illegible] Q' cū h' de hoīs. h' ē humana
solū [illegible] cordis aure et oculo ꝑmitt'
[illegible] ingt' de se ac de sui similib; q̄ gene
rale humanitatis scientiā nescienter
adiecit. Nobis aut̄ reuelauit ds̄ ꝑ spm̄ suū.
Cui simile ē q̄d' hic dn̄s cū īterrogasset discip'los
quē eū ēē dicerent hoīes. et illi diuersas diu'
sor' opiniones ꝑmꝑsisset dic' illis. uos aut̄
quē me ēē dicitis q̄si ab hoīm generalitate
[illegible] seq̄strans et electos ac di filios ꝑ adoptione
iā factos insinuans. iuxta illud psalmiste.
Ego dixi dii estis. et filii excelsi omēs. Respon
dens symon petr' dix. Tu es x̄ fili' di uiui.
Dm̄ uiuū appellat. ad distinctione falsor'
deor'. q̄s uano errore decepta gentilitas ul'
de mortuis sibi hoīb; instituit: ul' maiori
dementia. de insensibili materia. q̄s adoraret
creauit. De q̄b; cantat' in psalmo. Simula
cra gentiū argentū et aurū opa manuū
hoīm. os habēt et n̄ loquent'. et cetā. Notet'
aut̄ dilectio urā q̄m miranda distincti
one sit factū. ut cū de utroq̄; eīde dn̄o et sal
uatoris nr̄i nata ab ipso dn̄o et a fideli eī'
discipli ei' ēēt ꝑferenda sententia. dn̄s
ipse humilitatē assumpte humanitatis
ꝑferret' discip'lis excellentiā diuine eternita
tis ostendit. Dn̄s de se q̄d' min' ē. discip'lis
de dn̄o intimat q̄d' mai' ē. Dn̄s de se q̄d
fact' ē ꝓpt' nos. discip'lis declarat de dn̄o
q̄ ipse ē q̄ fecit nos. Sic & in euuāgelio
dn̄s multo crebri' se filiū hoīs q̄m filiū
di appellare consueuit. ut nos admo
neat dispensationis q̄m ꝓ nob̄ suscepit.

Sꝫ nos necesse ē tanto humili
diuinitatis ei' alta uenerari q̄nto
illū meminim' ꝓ nr̄a exaltatione ad
humanitatis infima descendisse. Si eīn
int' sacram̄ta incarnationis ei' q̄b; redēpti
sum' potentiā diuinitatis ei' q̄ creati su
m' pia semꝑ m̄te recolim' fit ut ipsi q̄
cū petro sup'ne beatitudinis mercede do
nem'. Nā ꝯfitente illo x̄p̄m filiū di uiui.
uideam' q̄d sequit'. Beat' es symon bar
iona. Constat ḡ q̄a p' ueram x̄p̄i ꝯfessione.

uera beatitudinis premia restant. Sed tu eam quale quantumue sit nomen illud quod perfectum sui nominis confessorem glorificat. et huius etiam nos ueraciter cum confitendo mereamur esse consortes. Beatus es inquit symon bariona. Bariona siriace. latine dicitur filius columbe. Filius autem columbe recte uocatur apostolus petrus quia uidelicet columba multum simplex est animal. et ipse prudentiam ac pia simplicitate dominum sequebatur. memor illius precepti quod cum suis condiscipulis ab eodem magistro simplicitatis ac ueritatis acceperit. Estote prudentes sicut serpentes. et simplices sicut columbe. Vel certe quia spiritus sanctus super dominum in specie columbe descendit. recte filius columbe uocatur. quia spirituali gratia plenus extitisse monstratur. Et iusta satis laude dilectorem confessoremque suum dominus remunerat. cum eum sancti spiritus filium esse testatur. A quo ipse dei uiui filium asseuerat. quamuis hic ipsum multum dissimiliter fieri nullus fidelium dubitat. Dominus enim christus filius dei per naturam. petrus sicut ceteri electi filius sancti spiritus est per gratiam. Christus filius dei quia de ipso natus est. petrus filius spiritus sancti. quia de ipso renatus est. Christus filius dei ante tempora. ipse est enim dei uirtus et dei sapientia que dicit dominus possedit me initio uiarum suarum antequam quicquam faceret a principio. petrus filius spiritus sancti ex eo tempore quo ab ipso illuminatus gratiam diuine cognitionis accepit. Et quia una uoluntas eademque est [?]natio sancte trinitatis recte eum dixerit; beatus es symon bariona. id est filius gratie spiritualis. patris adiungentis [?]. quia caro et sanguis non reuelauit tibi sed pater meus qui est in celis. Pater quippe filio columbe reuelauit. quia una est gratia patris et spiritus sancti. eadem quoque et filii. quod facillimis sacre scripture probabitur exemplis. Os cuius decreta.

In natale VII fratrum. Sancti ludibia.

Presta quesumus omnipotens deus ut quos gloriosos martyres fortes in sua confessione cognouimus pios apud te in nostra intercessione sentiamus. Per. coll.

Temporibus antonini imperatoris orta est seditio pontificum. et felicitas illustris femina cum VII filiis suis christianissima tenta est. Que in uiduitate permanens deo suam uouerat castitatem. et die noctuque orationibus uacans magnam de se edificationem castis mentibus dabat. T.

Videntes autem pontifices paganorum per hanc christiani nominis profecisse suggesserunt de ea antonino augusto dicentes. Contra salutem uestram mulier hec uidua cum filiis suis [illegible] insultat. Que si non uenerata fuerit deos. sciat pietas uestra deos nostros sic irasci. ut penitus placari non possint. Tunc imperator antoninus iniunxit prefecto urbis publio. ut eam compelleret cum filiis suis deorum suorum iras sacrificiis mitigare.

Publius namque prefectus urbis iussit eam priuatim adduci. et blando colloquio ad sacrificium eam prouocans. minabatur penarum interitum. Cui felicitas dixit. Nec blandimentis tuis resolui potero. nec terroribus tuis frangi. Habeo enim spiritum sanctum qui me non permittit uinci a diabolo. et ideo secura sum quia uiua te superabo. et si interfecta fuero melius te uincam occisa. Publius dixit. Misera si tibi suaue est mori. uel filios tuos fac uiuere. Felicitas respondit. Viuent filii mei si non sacrificauerint ydolis. si uero hoc tantum scelus admiserint in eternum erunt interitum. Alia namque die sedit in foro martis. et iussit eam adduci cum filiis suis. Cui et dixit. Miserere filiis tuis iuuenibus bonis. et flore prime iuuentutis florentibus. Respondit felicitas. Misericordia tua impietas est. et hortatio tua crudelitas. Et conuersa ad filios suos dixit. Videte filii celum et sursum respicite. ibi uos expectat christus cum sanctis suis. Pugnate pro animabus uestris. et fideles uos in amore christi exhibete.

Audiens hec publius iussit alapis cedi dicens. Ausa es me presente ista monita dare ut deorum nostrorum statuta contempnant. Tunc uocauit primum filium eius nomine ianuarium. et infinita illi promittebat bona presentia. et mala uerberum comminatus est si sacrificare ydolis contempsisset. Ianuarius respondit. Stulta suades. Me sapientia dei conseruat. et faciet me hec omnia superare. Statim iudex iussit eum uirgis cedi. et in carcere recipi. Secundum felicem eius filium adduci precepit. Quem cum hortaretur publius ad immolandum ydolis constanter dixit. Vnus est deus quem colimus. cui sacrificium pie deuotionis offerimus. Vide ne credas me aut aliquem fratrum meorum a domino

de sancto benedicto [illegible]

[illegible]

insultaret. arte sua excitauit demones. et
misit eos ad iacobum dicens. Ite et ipsum iacobum
mihi huc adducite. simul etiam et philetum discipulum
meum ut me uindicem in eum. ne mihi ceteri discipuli
mei taliter incipiant insultare. Venientes autem
demones ubi iacobus orabat. ululatum in aere
habere ceperunt. dicentes. Iacobe apostole dei mi
serere nobis. quia antequam ueniat tempus incendii nostri
iam ardemus. Dixit eis sanctus iacobus. Utquid uenistis
ad me. Dicunt ei demones. Misit nos her
mogenes. ut te et philetum ad ipsum perducamus.
Mox autem ut ingressi sumus angelus domini sanctus religa
uit nos cathenis igneis et cruciamur.

Dicit eis iacobus. In nomine patris et filii et spiritus sancti.
Resoluet uos angelus dei. ita ut reuertentes
ad hermogenem non eum ledatis. sed uinctum huc
illum adducatis ad me. Qui cum abissent ligaue
runt de restibus manus eius a tergo. et ita eum ad
duxerunt dicentes. Misisti nos ubi incensi
sumus et torti. et intolerabiliter consumati. Interea
cum ad iacobum fuisset hermogenes adductus.
dixit iacobus apostolus dei. Stultissime hominum cum
inimicis generis humani rationem te habere
credis. quare considerasti quem rogasti ut mitteret
tibi angelos suos ad lesionem meam. quos ego adhuc non
permitto. ut furorem suum ostendant tibi. Clama
bant quoque ipsa demonia dicentia. Da nobis eum in
potestatem. ut possimus et tuas iniurias uindicare
et nostra incendia. Dixit eis iacobus. Ecce philetus ante
uos stat. cur eum non tenetis. Dicunt ei demo
nes. Nos non possumus nec formicam contingere que
in cubiculo tuo est. Tunc sanctus iacobus dixit ad philetum.
Ut cognoscas scolam domini nostri ihesu christi. hanc esse
ut discant homines bona pro malis reddere. Ille
te ligauit tu eum solue. Ille te uinctum a demo
nibus ad se conatus est adducere. tu eum captum a
demonibus liberum ire permitte. Absoluit eum phi
letus. confususque et humilis. et deiectus cepit stare her
mogenes.

Dicit ei iacobus. Vade liber ubi uolueris. non est
enim disciplina nostra ut inuitus aliquis conuertatur.
Dixit ei hermogenes. Ego noui iras demonum.
nisi mihi dederis aliquid quod mecum habeam. tenebunt
me et diuersis penis interficient. Tunc dixit ei iacobus.
Accipe baculum itineris mei. et cum eo perge secu
rus quocumque uolueris. Et accipiens baculum apostoli
abiit in domum suam. et posuit super ceruices suas
et super ceruices discipulorum suorum zabernas plenas
codicibus. et attulit ad apostolum dei. et cepit eos ignibus
concremare. Dixit ei iacobus. Ne forte odor incendii
eorum uexet incautos mitte inter zabernas petras
simul cum plumbo. et facias dimergi in mare. Quod
cum fecisset hermogenes. reuersus tenere cepit plan
tas apostoli. rogans eum et dicens. Animarum libera
tor. accipe penitentem quem inuidentem et detra
hentem hactenus sustinuisti. Respondens iacobus
dixit. Si ueram deo penitentiam obtuleris. ueram eius
indulgentiam consequeris. Dixit ei hermogenes. In
tantum deo ueram penitentiam offero. ut omnes codi
ces meos in quibus illicitam presumptionem habui ab
iecerim. et omnibus simul renuntiauerim artibus inimici.

Dicit ergo ei apostolus. Nunc uade per domos eorum quos
euertisti. ut perfecte reuoces eos domino deo suo.
quos delusisti. et doce hoc uerum esse quod dicebas fal
sum. et hoc esse falsum quod dicebas uerum. ydolum
quoque quod adorabas. et diuinationes quas putabas
ab eo responderi confringe. pecunias quas
de malo opere acquisisti. in bonis operibus expen
de. ut sicut fuisti filius diaboli imitando eum.
ita efficiaris filius dei imitando dominum. qui cotidie
etiam ingratis prestat beneficia sua. et se blasphe
mantibus exhibet alimenta. Si enim tu cum ma
lus esses circa dominum bonus circa te extitit deus.
quanto magis erit circa te benignus. si malus
esse cessaueris et bonis eius operibus ceperis complacere.
Hec et his similia dicente iacobo apostolo. in omnibus
obtemperauit hermogenes. et ita cepit in dei timo
re esse perfectus. ut etiam uirtutes per eum plurime fie
rent a domino. Videntes igitur iudei quia hunc magum
quem inuictum putabant. ita conuertisset. ut omnes discipulos
et amicos eius qui solebant ad synagogam uenire
christo ihesu per iacobum credidisse. obtulerunt pe
cunias centurionibus duobus. his qui preerant iero
solimis lysie. et theodoro. et tenuerunt eum et
posuerunt in custodiam. Facta autem a populo sedi
tione dictum est deberi iacobum educi. et secundum
legem audiri. Tunc pharisei dicebant ei. Utquid
predicas ihesum quem inter latrones crucifiximus. omnes scimus
Iacobus autem repletus spiritu sancto dixit. Audite fratres et
omnes qui uos filios abrahe esse scitis. promisit deus

par̄ pro [illegible] he [illegible] ex semine ei hereditã
[illegible] Deinde [illegible] ismahel.
[illegible] ismahel [illegible] matre sua
eiect⁹ a porcione [illegible] abrahe exclusus
e [illegible] ysaac uocabi
[illegible]

Tunc accessit ad ihm̄ mater filiorum zebedei cū
filiis suis adorans et petens aliqd ab eo. [illegible]
[illegible]

At ubi ysaac [illegible] mortuum et resur
get qui moriturus sunt. [illegible] qd
[illegible] cū resurrexerit. dic̄ dauid audisse dnm̄
loquentē qd erit. Nā ut pheta ita ēē. audire
qd dicat ipse dauid Semel locut⁹ ē ds̄ duo
[illegible] qa potestas di ē et tibi dn̄e misericordia
qa tu reddes unicuiq; scdm opa sua. Viri
[illegible] fr̄s unusquisq; urm̄ penitentiā agat
[illegible] recipiat scd̄m opa sua q̄ se fecit. par
[illegible] ēē eoꝝ q [illegible] eū q mundū
[illegible] Nā spiritalitro
[illegible] oculos ceci nati illuminauit. ut pbā
[illegible] ēē q̄ uia illuminauit ut pbaret
[illegible] adā de limo tre formauerat.
[illegible] saliua sua et posuit sup loca
oculoꝝ [illegible] infirmitas. si defuerat
p factur̄. Nā interrogauerunt dnm̄ [illegible]
[illegible] dicentes. Qs peccauit hic an parentes
ei⁹ ut cecus nasceret [illegible] dic̄ dicens nob̄.
Neq; hic peccauit neq; parentes ei⁹. s; ut ma
nifestent opa di i illo. id ē ut manifest
[illegible] fec q̄ eū fecerat. du ipse [illegible]
[illegible] fecerit. Nā & h qd p bonis mala
[illegible] dictū ē p [illegible] in psona ei⁹ cū
[illegible] bat in mala p bonis [illegible]
[illegible] mea.

D[illegible] pc̄a qui paraliticos curauit. lep
[illegible] emundauit. cecos illuminauit. de
mones effugauit [illegible] mortuos suscitauit.
[illegible] noce [illegible] mortuus
[illegible] suo discipulo [illegible] erat. [illegible] ordine
[illegible] p dcī. Qͥ edebat panē meū
[illegible] me supplantatione
[illegible] filii abrahe [illegible]
[illegible] p [illegible] spu sco. [illegible] credi
[illegible] poterimus euadere ppetui ignis suppli
[illegible]

cii [illegible] iun⁹ cum
gentes credant uocib; pphar̄ [illegible] creda
m⁹ nos uocib; pphar̄ et patriarchar̄. [illegible]
[illegible] facti [illegible]
rib; [illegible] lacrimosis uocib; lugeam⁹ ut
penitentiā nrām [illegible] accipiat ne
illa nob̄ eueniant q̄ [illegible] euenerit
[illegible] ē eni̇̄ tra et deglutiuit dathan [illegible]
it sup cōggatione abyron. [illegible] ignis
i synagoga eoꝝ. flama cōbussit pc̄a [illegible]
[illegible] his similia dicente iacobo. tantā
dns̄ grām in aplo suo ꝯtulit. ut oms̄ una
uoce clamarēt. Peccauim⁹ iniuste egim⁹.
da remediū qd faciam⁹. Qͥb; iacob; ait.
Viri fr̄s nolite despare. credite [illegible] bap
tizamini ut deleant oīa pc̄ta ura. P
[illegible] aut̄ dies abiathar pontifex. ui
dens tantū ppłm dn̄o credidisse [illegible] pecu
nias excitauit seditione grauissimā. [illegible]

H[illegible] un⁹ ex scribis phariseoꝝ mitteret funē [illegible]
[illegible] sci iacobi. et pduceret eū ad [illegible]
[illegible] herodis regis

Herodes aut̄ fili⁹ archelai regis iussit eū
decollari. Cūq; duceret ad decollandū
[illegible] paraliticū iacentē et clamantē sibi.
Sc̄e iacobe apłe ihū xp̄i. libera me [illegible] dolorib;
[illegible] qa mēbra mea cruciant. [illegible] ad
eū scs̄ iacob;. In noīe [illegible] dni mei
ihū xp̄i p cui⁹ fide [illegible] ad decollationē.
[illegible] et bndic creatorē tuū et salua
torē. [illegible] et cepit gaudens
[illegible] nomē dni ihū xp̄i.
[illegible] ille phariseus noīe iosias q̄ funē i collū
ei⁹ misit [illegible] se ad pedes ei⁹ et cepit
[illegible] ei. Obsecro te ut des m̄ indulgen
tiā et facias me noīs sci participē. Intelli
gens aut̄ iacob; [illegible] cor ei⁹ [illegible]
ei. Tu credis qa dns̄ ihc̄ [illegible]
iudei ipse sit [illegible] fili⁹ di uiui. [illegible]
iosias Credo [illegible] ē fides mea ex hac hora
qa ipse ē fili⁹ di uiui. [illegible]
[illegible] fieri et fec eū [illegible]
[illegible] iacobo [illegible]
nomē ihū. cū ipse decollatus [illegible]
iosias [illegible]

[illegible]

Pantaleon respondit. Non ego sed quem mecum est
Christus: quem tu non es dignus videre. Imperator vero
insania magna repletus. iussit omnes bestias col
ligi. ut per eas interficeret iustum. Statim autem con
currit omnis civitas ad spectaculum. Dimisse
igitur bestie. circumdederunt beatissimum panta
leonem. sed leones vultum leopardi autem pedes
eius lingebant: cetere autem fere semet ipsas con
sumebant certantes. quis prior veniret ad pedes
eius. Videns autem omnis populus exclamavit una
voce dicens. Dimitte iustum: et occidit ipa
P ostea imperator ira furore.
commotus iussit eum torqueri. et decollari:
et post hoc corpus eius igne cremari. Accipientes
autem eum milites duxerunt foras civitatem: et
ligaverunt eum ad novellam olive. Et accedens
unus de militibus percussit eum gladio: et ferrum
sicut cera duplicatum est: et non nocuit iusto.
Videntes perul milites quod factum est. dixerunt
ad invicem. Magna est virtus Christi. Et prociden
tes ad pedes iusti rogantes ut pro eis misericordi
am domini imploraret. At beatissimus cum diu
cius pro eis oraret. Facta est vox de celo dicens.
Pantaleon completum est desiderium tuum. aper
tum est tibi celum. et sanitatum gratia donata est tibi. Iam
ultra non vocaberis pantaleon. sed pantaeley
mon. hoc est omnibus misericors: propter quod multis
eris misericordiam prestans. Et convocans eos pan
taleon. rogabat ut eum percuterent. Illi vero no
lebant. Et sanctus dixit illis. Nisi hoc feceritis. non
habebitis partem mecum. Hoc audientes vi
ri. accedentes adoraverunt. et sic eum decol
laverunt. pro sanguine autem lac cucurrit.
Arbor vero illa olive. ubi alligaverunt iustum
statim repleta est fructu. Multitudo autem ci
vitatis nicomedie. cum vidisset quia pro san
guine lac cucurrit: et arbor olive fructifica
vit. dederunt gloriam deo: et multi credide
runt. Sepultus est autem beatissimus martyr in eodem
loco ubi decollatus est in nicomedia videli
cet civitate foris muros. in villa cuiusdam ad
amantii scolastici. recipiens coronam celestis
glorie a Christo amen. Olavi regis et martyris. Capitulum.
R emini: Memor esto dominum ihesum Christum re
surrexisse a mortuis. ex semine david:

secundum evangelium meum in quo laboro usque ad
vincula quasi male operans: sed verbum dei non est alligatum.
D eus qui beatum olavum regem et martyrem Coll.
tuum magna virtute ac mirabili scientia
ditasti. et hodierna die ad ineffabilem gloriam sub
limasti: concede nobis famulis tuis intercedentibus
meritis antiqui hostis machinamenta superare.
et ad societatem supernorum civium feliciter pervenire. Per
R egnante illustrissimo rege Lc i.
olavo apud norwegiam. que est terra pergran
dis versus aquilonem locata. a meridie daciam
habens. eandem ingressi sunt terram. pedes evan
gelizantium pacem evangelizantium bona. Hactenus
sacrilegis ydolorum mancipate ritibus: et supersti
tiosis erroribus delusae nationes ille. veri
dei fidem et cultum audierant quidem sed multis su
scipere contempserant. Sic enim loca aquilonis proxima
inhabitabant: ita familiariter eas possederat et
tenacioris glacie infidelitatis astrinxerat aqui
lo ille a quo panditur omne malum super universam
faciem terre. Et cuius faciem ollam succensam vidit
ieremias: et qui in ysaia iactanter profert super
astra celi exaltabo solium meum sedebo in mon
te testamenti in lateribus aquilonis. Verum magnus
dominus et laudabilis nimis: qui de lateribus edificat
civitatem suam: austri placido flamine aqui
lonis dissipavit duriciam. et gentium efferatas
obstinatos ac feroces animas calore fidei tandem
mollivit. Audierunt auditum a domino. et lega
tos ad illas gentes misit precones verbi sui qui veri
tatem que est in Christo ihesu. partibus illis predicaret.
cultum everteret ydolorum. credentibus vitam
indeficientem et gaudia eterna promitteret. in
credulos et rebelles futuri iudicii et perhennis
supplicii metum decerneret. Illis tunc ut christiane
provincie preerat gloriosus rex olavus. qui licet gen
tilis natus. tamen benignus erat et ad honesta quoque
sequenda. quanta mentis ingenuitate promptissimus.
Hic evangelice veritatis sinceritate in anglia
olim comperta: fidem toto admisit pectore. et
ad baptismi gratiam in urbe rotomagi de
vota animi alacritate convolavit. Puri
ficatus igitur lavacro salutari. repente muta
tus est in alium virum. et iuxta quod apostolus ait: conse
pultus Christo per baptismum in mortem. obiit quem

[illegible] exercitium. In novi-
tate vite suscepte religionis perfectissime obser-
vantie ambulabat. Sordebat ei omnis vana de-
lectatio et terreni regni gloria pre dulcedine ce-
lestis vilescebat.
Et regali constitutus fastigio, spiritu pauper erat. Et
cum negociis implicaretur, nichilominus meditabatur
celestia. Quicquid divina lex prohibet vehementer
abhorrebat; quicquid precipit ardentissimo comple-
ctebatur affectu. Nec propria salute contentus,
populos quibus divina dispensante providentia
prefectus erat, ad fidem vigilantissima convertere ni-
tebatur instantia. In novo rerum ordine rex
apostoli vice fungens, ipse dux verbi Christi gratiam
passim omnibus predicabat. Non nullos etiam pre-
dicationis gratia que diffusa erat in labiis eius a
nefandis demonum cultibus ad agnitionem
et reverentiam sui creatoris reduxit. Non
nullos ad seculi contemptum et amorem superne
patrie mirabilis eius devotio et vita conti-
nentissima medullitus inflammavit. Cuius enim
obstinationem, cuius duritiam insignissimi
sermo dulcis et sapientia plenus spiritali
non frangeret? Cuius torporem et desidiam con-
versatio singularis illius non excitaret? Ve-
rumtamen in medio nationis prave et perverse po-
situs, licet multos converteret, quam plurimos tamen
habebat adversarios fortes et potentes, in
quibus maiorem locum sibi vendicabat volun-
tas quam pietas, consuetudo quam ratio, animi
preceps impetus quam amor veritatis. Hii no-
bilissimi Christi martiris predicationi et operibus sanctis to-
tis nisibus obviabant et vias rectas evertere
conabantur. Iustus autem ut leo confidens absque
terrore erat et iuxta exemplum beati Iob non ex-
pavescebat ad multitudinem nimiam, nec
despectio propinquorum terrebat eum, nec adversan-
tium minis vel insidiis a tam pia predicatio-
nis constantia. Ihesu bone quantos labores,
quantas persecutiones sustinuit, antequam populum
incredulum et sibi contradicentem a sua posset
perversitate deflectere. Votum siquidem erat illi
non solum ut in Christum crederet, sed etiam ut pro illo
pateretur. Nec solum patriam, non solum temporalis regni
diadema pro Christo paratus erat deponere, sed

etiam pro corona martirii ad perhennem glo[illegible]
diorum pertingere [illegible] desiderabat.
3 O quam devote caritatis flagrantia, quam
fidei fervor excellentissimi Christi martiris
pectus accenderat, qui in medio gentium idolo-
latrarum constitutus, quibus iuxta Salomonem confiden-
tibus in stultitia sua minus tutum erat occurre-
re quam urse servienti raptis catulis, non cessa-
bat tamen salutare fidei verbum quod abhorrebant
publice et privatim quantiscumque posset ingerere.
Plurimum profecit in brevi, et innumerabilem domino
multitudinem acquisivit. Confluebant ad bap-
tisma certatim populi, et numerus credentium
augebatur in dies. Confringebantur statue, suc-
cendebantur luci, evertebantur delubra. Ordi-
nabantur sacerdotes, fabricabantur ecclesie. Offe-
rebant denaria populi devotione et alacrita-
te. Erubescebant ydolorum cultores, confun-
debantur qui confidebant in sculptili, et in multis
illius regionis partibus fidelium depressa mul-
titudine mutire non audens omnis iniquitas
oppilavit os suum. Exultabat rex plusquam
credi potest, laborum suorum gratissimos fructus
iam in presenti percipiens. Non cessabat autem in-
defessus evangelii predicator nunc obstinatos
convincere, nunc instruere rudes, nunc in fide te-
neros confirmare. Nichil regii fastus, nichil ty-
rannidis in suos exercebat subiectos, immo
omnibus exempla prebebat magne humili-
tatis et mansuetudinis. In suo etiam
principatu quibus preerat prudens, nobiliores
quia et potentiores per potentiam humilio-
res opprimerent, leges divinas et huma-
nas multa plenas et mira compositas discre-
tione scripsit et promulgavit. In quibus cuius-
cumque conditionis ius assignavit. In illis etiam
quantum liceret prelatis in subiectos et quantam sub-
iecti reverentiam exhiberent erga prelatos cer-
tis limitibus discrevit. Ibi modestissimus et e-
quissimus arbiter sapienter considerans plerumque
reges potestate sibi concessa superbe abuti
in subditos, legum rigore regale cohercuit
et refrenavit licentiam. In illis legibus claret
quam sollicitus erga religionem, quam devotus
erga deum, quam benignus erga proximum rex

…centie ut corpus deponerent et sepulture
commendarent. Cumque aduenirent ut eum susti
lerent. unus eorum ascendit arborem cui suspen
sus adherebat. que ex quodam promunctorio alte
[illegible]minebat. Cuius summitatem cum predictus
iuuenis serpendo attingeret. uibrato
ictu ligamen quo sustentabatur precidit. Quod cum
[illegible]ret corpus miserabile in tale precipicium teter
[illegible]it. ut magis in breui crederet comminui:
quam etiam uiuenti salus posse sperari. Sed nec
casus asperitas. nec iminentia scopuli po
terat inferre grauamen: cui per iusticia martiris
meritum prestiterit iuuamen. Cuius statim quasi resolu
to sopore resedit. uisionem uelut sompnium
recolens. Sed postquam descendente algore
[illegible]igore martiris accederet. et resumpto spiritu pau
latim conualesceret. ad sancti martiris limina prope
rauit et rem per se esse gestam et multorum
testimonio approbatam: ad laudem dei ex ordi
ne eius loci archiepiscopo et fratribus exposuit.
[In] ciuitate illa in qua preciosus ille thesaurus
reliquiarum beati martiris olaui habetur. erat mu
lier quedam diutina ephipolentici morbi ue
xatione grauata. que cuidam iuueni huiusmodi
[illegible]paro nuptiis traditur. Celebratis igitur omnibus que
de more nuptiarum ordo petebat nocte
[illegible]ta illis iacentibus: infirmitas reuertitur. et elisa
[illegible]pa uolutabat spumans. corpus autem quasi
[illegible] anime factum in horribile mutato colore
[illegible]uertit formam. Quod cum maritus cognosce
ret infelicissimum se clamat quem adeo ireme
diabili malo peccatis exigentibus tam indisso
lubili coniugio sociari. Querit tamen ex quo contigit
[illegible] si ullis medicamentorum leuamen quandoque
[illegible]perceperit. At illa singulis se fere mensibus ta
[illegible]. nec quemquam medicorum sibi fatetur con
[illegible]re sollertiam. cuius dolorem cum ex uultus
[illegible]tione perciperet ex mariti compassione. non
[illegible]minus quam propria infirmitate mulier torquetur.
[illegible] his uero posita angustiis gloriosam uirginem
mariam misericordie scilicet matrem et sanctum o
lauum iugi prece interpellabat. ut suos dolo
res ope leuaminis terminaret. Conuento
[illegible]que sacerdote suo quod fragilis caro sugges
serat. confessa est. et propositis sine miserie

[illegible]tantis de remedio [illegible] Ihesus cum
diuino instinctu ad euangelium confugisset [illegible]
dum eis proferre: hoc genus morborum non posse eici
nisi in oratione et ieiunio. His autem ammonitio
nibus. simul cum marito ad ecclesiam beati
martiris olaui ambo conueniunt. et allatis
copiosis luminaribus illius sacre noctis
excubias cum aliis diuersis infirmitatibus
oppressis tota deuotione ieiunii peregerunt.
Erat namque die sequenti ipsius martiris uotiua sollep
nitas. Celebrato itaque a fratribus nocturnali offi
cio uti sollepnitati competebat. quo gloriosus christi
athleta martirio coronatus domum reuertitur. ex temporis
successus approbatione perfectam sospitatem con
secuta. Illa cum tanta esset nimia uehementia ut
nullo fere a iuuentute mense omisso uexa
retur: post perceptam gratiam nec etiam uisitationem quan
doque inde sentitur. Quibus primo modum ex percepto
beneficio tanta accrescit deuotio ut singulis
annis eadem martiris uigilia ieiuniis precibus excu
biis et elemosinis deo studiosissime famulantur.

In ciuitate quadam ruscie que holmgard appel
latur. contigit tale incendium subito euenisse ut
totius urbis uastatio uideretur imminere. Cuius
habitatores nimirum timore resoluti. ad quendam
latinum sacerdotem nomine stephanum. qui in ecclesia sancti
olaui ibidem ministrabat. catuatim confluunt.
ut in tanta necessitate experiantur beati martiris
merita. et certis probent experimentis. quod de ipso
fama referente didicerant. Sacerdos autem haut
segnis. eorum fauet uoluntati. ymaginem eius
arripit. brachiis suis ignibus opposuit. sed nec
ignis ulterius progreditur. et pars reliqua ciuitatis
ab incendio liberatur.

Miles quidam de brittannia
adueniens: scelus inauditum exposuit. cuius ple
nitudinem certis monstrauit indiciis. Contigit
itaque militem cum fratre proprio pro quadam hereditate con
tendere. ex quo odii fomite in tantam prorupit insa
niam: ut fratrem eundem patrem et matrem cum ictum
prohibere uellet gladio perimeret. Abhorrens
itaque reus tanti sceleris inmanitatem. ad ipsam
consolationis gratiam conuerti queat: nolo mor
tem peccatoris. sed magis conuertatur et uiuat. Vnde
crucem domini non angaria suscepit. sed cum petro spon
taneus accurrit. cuius lacrimis incitatur ad

penitentiam: in gratia roboratam aduenim. Hic de
remotis partibus ad limina beati martiris olaui
fama miraculorum ducente peruenit. duo adhuc
de pluribus quibus astrictus fuerat ferramentis in aliis
circumferens membris. Ipso itaque sancto die pente-
costes inchoante choro sacra missarum sollempnia.
ad nomen spiritus paracliti iure accessit consolatio.
Nam de brachio et genu strepitu in lapideum pa-
uimentum mirantibus omnibus ferrum resiluit. Hic
itaque beneficii munere perlibato. spe animatus
de reliquis impetrando. Inde nimirum est quod natale
beati martiris expectare decreuit: in quo uberiori mi-
raculorum insignia prestari audierat querentibus.
Cumque ea die corpus sanctum in ecclesia portaretur. a tactu
pharetri gladius quo scelus perpetrauerat. a collo
decidit in partes confractus. ut eo fit de mira-
culo fama gloriosior. quo de remotis partibus turba
confluxerat copiosior. Finem imponamus pagine.
tedium afferat prolixa narratio. Onerosum enim
et difficile. et prope impossibile est omnia mandare lit-
teris: que ad declaranda merita martiris sui operatus
est. et iugiter operatur ihesus christus dominus noster ihesus. Qui cum patre et spiritu
sancto uiuit et regnat deus per omnia secula seculorum amen. Capitulum.

Viriliter rex olauus diuini amoris gloriosus
igne succensus: et diuine uisionis clari-
tate confortatus ad locum passionis constans et exul-
tans accessit: et per proprii sanguinis effusionem ad
palmam felicitatis et iocunditatis eterne peruenit.

Deus qui es regum omnium corona et martirum. Collecta.
uictoria annue nos beati olaui regis
et martiris pia apud te experiri patrocinia. ut per
tuam qui in eius glorificatus passione magnifice-
tiam. coronam uite diligentibus te percipiamus re-
promissam. Per. Felicis. simplicii. faustini. beatricis.

Presta quesumus domine deus noster ut sicut populus christianus Collecta.
martirum tuorum felicis. simplicii. faustini. et beatricis
temporali sollempnitate congaudet. ita perfruatur eterna
et quod uotis celebrat comprehendat affectu. Per. Sup
horas diei matutinales laudes. capitulum. et responsorium. de i martire.
In ii uesperis. ps. de i martire cum matutinalibus. Capitulum.

Hodie gloriosus rex olauus habitationis
mundi domo dissoluta. domum non ma-
nufactam accepit in celis quam sibi diuina co-
operante gratia manu lingua fabrefecit in terris.
ubi iam quod sitiuit ternum eternum decorat una
stola: securus iam de reliquis. Collecta.

Deus qui nos annua beati olaui regis et martiris
... sollempnia diuinis peruenire concedis offi-
ciis. tribue quesumus ut nos semper et meritis peruenire.
et intercessionibus adiuuari. Per. Sanctorum abdon et sennen.

Deus qui sanctis tuis abdon et sennen ad hanc gloriam
ueniendi copiosum munus gratie contulisti.
da famulis tuis suorum ueniam peccatorum ut sanctorum
tuorum intercedentibus meritis. ab omnibus mereamur
aduersitatibus liberari. Per. Lectio i.

Eodem die cepit decius curiose querere christia-
nos. Et mittens auctoritate sua in uni-
uersam prouinciam. iussit ut ubicumque inuenti fu-
issent christiani manifestarent. Tunc quia non potue-
runt abscondi lucerne lucentes sub modio
posite sunt super candelabrum: ut luceret omnibus
qui in domo domini sunt. Tunc uenerunt ad decium pa-
gani: et dixerunt ei. Ecce quibus in uictoria tua
sanguinem donasti corpora christianorum colligunt.
et in predio suo recondunt: et non diis humiliantur.
nec tua precepta secuntur. ut sacrificiis honorent.

Decius dixit. Qui sunt isti profani? Responderunt. Abdon
et sennes. Eadem hora iussit decius presentari
sibi abdon et sennen. Qui cum presentati fuissent
in conspectu decii dixit eis. Sic et uos stulti facti
estis? Vel hoc recordamini quia non colentes
deos tamen estis in manu romanorum et nostras.
Respondens abdon dixit. Magis nos uictores facti
sumus deo fauente et domino nostro ihesu christo qui regnat
in eternum. Decius imperator dixit. Nescitis quia uita uestra
in manibus meis humiliatur? Respondit abdon
et dixit. Nos deo patri et domino ihesu christo humiliamur.
quia pro nostra salute dignatus est ad terram uenire
et humiliari.

Tunc iussit eos decius in arta custodia reclu-
di. uinctos cathenis. Tunc dixerunt abdon
et sennes. Ecce gloria quam semper sperauimus a deo.
Eodem die tamen fuit olimpiades et maximus no-
bilissimi uiri christiani decio imperatori. Qui cum
presentati fuissent decio. non interrogatos eos ius-
sit fustibus cedi. dicente decio. Isti sunt digni
morti tradi. non audientia ab eis requiri: quia
deos deseruit et coluit hominem mortuum. Respondit
maximus dicens. Bene dixisti mortuum: sed
quia surrexit quare non dicis? Tunc dixit decius ad eos.

morte sive in vita. Dixerunt autem omnes: Si quis ex nobis in propria domo infantes paganos habet aut aliquem affinium generale parentem adducamus eos ad beatum Stephanum ut ab eo baptizentur. Tunc iussit beatus Stephanus ut alia die in crypta nepotiana omnes congregarentur. Quod cum factum fuisset, ordinavit episcopos tres presbiteros vii diaconos et clericos sedecim et sedens docebat omnes de regno Dei. Tunc ceperunt ad eum multi ex paganis congregari ut audirent predicationem eius et baptizarentur ab eo.

Veniens autem quidam tribunus nomine Nemesius qui habebat filiam unicam, quam habens oculos a parva etate apertos nichil videre poterat, misit se ad pedes beati Stephani dicens: Baptiza me et filiam meam ut illuminetur, quia crucior in afflictione eius. Tunc beatus Stephanus dixit: Si potes ex toto corde credere, omnia ministrantur. Nemesius dixit: Credidi et credo, quia dominus noster Ihesus Christus ipse est deus, quem audivi quia oculos ceci nati aperuit, et sponte mea ad te cucurri. Hora autem vespertina benedixit fontem in titulo pastoris, et deposuit Nemesium in aqua et baptizavit eum. Et cum levaret de aqua, cepit clamare filia eius: Ecce video hominem qui tetigit oculos meos, et lumen splendidum vidi in eo. Tunc baptizavit filiam eius nomine Lucillam, quam etiam ipse de fonte levavit.

Postquam autem Nemesius cum filia sua baptizatus est, ceperunt se multi ad pedes beati Stephani volutare ut baptizarentur. Et baptizati sunt promiscui sexus numero sexaginta duo in illuminatione Lucille. Ab eodem die multi etiam ex gentibus obtulerunt se beato Stephano ut baptizaret ab eo. Tunc beatus Stephanus cepit missas et concilia per criptas martirum celebrare. In ipso tempore fecit Nemesium diaconem. Tunc Valerianus prefectus requisivit Nemesium tribunum. Quem cum diu requisisset, nunciatum est ei quia cum omni domo sua baptizatus est ab illuminatione filie sue. Hoc audito retulit Valerianus Gallieno et Maximiano consulibus. Iam facto consilio constituerunt ut ubicumque inventi fuissent Nemesius sine auditione punirentur.

Veniens autem Nemesius quadam die in via Appia nocte, et ecce sacrificabatur ad templum Martis Aurelianus et Maximus. Videns hos Nemesius diaconus flexit genua orans et dicens: Domine deus celi et terre dissipa consilia diaboli ut resipiscant hii infelices et derelinquant manufacta ydola et te creatorem et dominum Ihesum Christum filium tuum cognoscant. Continuo Maximus a demonio arreptus cepit clamare voce magna dicens: Nemesius christianus me incendit, et ecce huius oratio me affligit. Eadem hora exierunt de templo et tenuerunt Nemesium, et cum eum affligerent subito Maximus consul expiravit.

Tenentes itaque pagani Nemesium diaconem, duxerunt ad Valerianum in palatio Claudii. Qui cum presentatus fuisset, dixit ei: Nemesi ubi est prudentia tua quam semper cognovimus, et consilio et actibus roborata? Respondit Nemesius diaconus cum lacrimis et dixit: Ego quidem infelix et peccator qui semper veritatem deserui et effudi sanguinem innocentem, etiam nimis oneratus peccatis, etiam modo iam sequens cognovi creatorem meum dominum celi et dominum Ihesum Christum filium eius quem in baptismo vidi qui aperuit oculos filie mee, quod nullus medicorum facere potuit, et meos cordis oculos illuminavit. Tunc iratus Valerianus iussit eum in privata custodia mancipari una cum filia sua Lucilla.

Post multos autem dies cepit Valerianus et Gallienus summo ardoris studio exquirere sanctum Stephanum urbis Rome episcopum, ut eum et clerum suum omnem exterminaret. Et posuerunt in omni civitate preconem ut quicumque eum cognovisset et divulgaret, omnem facultatem eius acciperet. Eodem tempore tenuerunt xii ex clero eius: Bonum, Faustinum, Maurum, Primitivum, Calumniosum, Iohannem, Exuperantium, Cirillum, Theodosium, Castum, Basilium et Honoratum, quos sine aliqua interrogatione capite truncari preceperunt. Quorum corpora collegit Tullius adhuc paganus et posuit in via Latina sub die kalendarum Augusti. Hoc audiens beatus Stephanus episcopus misit et vocavit Tullium quem et baptizavit et non multo post presbiterum ordinavit.

Valerianus autem misit exercitum multum et tenuit beatissimum Stepha

nostri episcopum et cum eo multos clericos [illegible]
tonem. Qui cum adducti fuissent [illegible] la
crimas ceperunt sequi. Et cum venissent ad domum va
leriani beatus Stephanus [illegible]
lerianus exorcistus est. [illegible] episcopum fra
fontis: matris eius. [illegible] beatus Stephanus dicit
Ego quidem non exito. sed moneo ne pereat cum diabolo
eterno. Valerianus [illegible] plenus dixit. Modo
tu perdis ut alii vivant. Consilium cum duci ad templum
martis. et ibi eum [illegible] si non sacrificet
deo marti. Tunc beatus Stephanus ductus est foras murum
porte appie ad templum martis et dixit. Domine deus pater
domini nostri ihesu christi qui [illegible] confusionis.
destrue et hunc locum diaboli [illegible] pereunt inno
centium. Et subito [illegible] magnus et ruit
totum templum a fundamentis. Videntes milites
fugierunt [illegible] quia multitudo
erat christianorum cum beato Stephano episcopo.

Eadem hora [illegible] Stephanus cum omnibus christi
anis usque ad domum sancte lucine: et ibi ob
tulit sacrificium deo omnipotenti. Hoc audiens va
lerianus quia multos [illegible] cum eo misit multum
exercitum militum. ut dum missas celebraret in eodem
loco sic in sede sua decollatus est sub die quarto nonas
augusti. Eadem die factus est planctus magnus christianis in eodem
loco. quo corpus sancti sepelierunt in cripta cum ipsa sede
ubi sanguis eius cucurrit in loco qui appellatur usque ho
die cimiterium calisti via appia. ubi requiescit in pace.
Alia die invenerunt quendam acolitum tharsicium nomine
portantem sacramenta corporis christi. quem tenentes et dis
cutientes quid gereret numquam potuerunt intelli
gere. Et cum lapidibus et fustibus cedentes cum emi
sit spiritum. Postmodum revoluto corpore eius nichil
invenerunt. Tunc relicto corpore tarsicii fugierunt.
Venientes autem ad portas muri appie invenerunt
multitudinem christianorum congregatam. et videntes fu
gerunt ad valerianum et cum omnia narraverunt que
facta fuissent. Eodem die collegerunt christiani corpus
beati tarsicii. et sepelierunt in cimiterio calisti via
appia. ubi prestantur beneficia intercessione beatorum
martyrum. ad laudem domini nostri ihesu christi. cui est gloria in
secula seculorum amen. [illegible] in vesperis.
[illegible] hora. [illegible] de sancto Stephano a. memoria.
Hic est [illegible] splendor mira coll.
[illegible] die sanctorum tuorum nichodemi

[illegible] gloriosi
[illegible] da nobis [illegible] de eorum
societate gaudere. Per. [illegible]

Lucianus misericordia dei indigens et omnium hominum mi
nimus presbyter ecclesie dei que est in villa caphargamala
id est in territorio ierosolimitano: omnibus sanctis qui sunt
in christo ihesu per universum mundum in domino salutem. Que
apparuit mee pusillanimitati visio [illegible]
ter de revelatione reliquiarum [illegible]
prothomartyris stephani et primi diaconi christi et nicho
demi qui in evangelio legitur et gamalielis qui [illegible]
apostolorum nominatur: necessarium duxi vestre prudenti
e in christo dilectioni: et sic cognoscant cum omnibus sin
ceritate integre indicare omnem veritatem. [illegible]

Die parasceue id est sexta feria que est tercio kalendas
decembris. adveniente nocte. dormiente
me in cubiculo meo. in loco sancto baptisterii quo consue
tudo erat mihi dormire. et custodire ecclesie [illegible]
quem ministerio [illegible] que est prima cu
stodia vigiliarum. quasi in extasi factus semivigi
lans. vidi virum senem. longevum. [illegible]
est dignum sacerdotio canum. barba prolixa [illegible]
pallio albo stola. [illegible]
habentem in consecutum sancte crucis signum. virgam [illegible]
manu habens. et veniens stetit ad dexteram [illegible]
meam: et pulsavit me ter. vocans nomine meo dicens
Luciane. luciane luciane. Et dixi ei. ego [illegible]
mone. Vade in civitatem que dicitur helya. que est ierlm
et dic iohanni episcopo. Quamdiu clausi sumus [illegible]
tur sacerdocii oportet nos revelare.

Ego lucianus cum requirere quis esset [illegible] ego sum
gamaliel qui paulum apostolum christi nutrivi et [illegible]
docui in ierlm. et qui mecum est ad orientem [illegible]
monumento iacens. ipse est dominus stephanus [illegible]
iudeis lapidatus est. [illegible] nichodemus qui [illegible]
nocte [illegible] discipulis baptizatus [illegible]
[illegible] dominum stephanum [illegible] mea
caphargamala. quod [illegible]
quos ego manu mea cum [illegible] sepelivi.
Similiter et abibas filius [illegible] qui mecum
christi baptismum accepit [illegible]
ante me mortuus est et sepultus est in [illegible] ex
celsiori [illegible] et ego ipse postea [illegible] sepul
tus sum. Interrogavi autem ego eum dicens. Ubi vos
queremus? Qui dixit mihi. In meo proastio [illegible] qui po